





*Memoria  
armatei  
române*

## GENERALUL

## GHEORGHE MIHAIL



Generalul Gheorghe Mihail s-a născut la 15 martie 1887, la Brăila, într-o familie de militari de carieră.

După absolvirea școlii primare, a urmat la Iași cursurile Școlii fiilor de militari (1902-1907), obținând la absolvire gradul de locotenent și fiind repartizat la Batalionul 6 Vânători.

Între anii 1911 și 1913 face un stagiu de doi ani, cu rezultate remarcabile, în armata austro-ungară.

În perioada anilor 1919-1920 este cursant al Școlii Superioare de Război. În continuare, cariera sa militară se desfășoară după cum urmează: 1910 - locotenent, 1915 - căpitan, 1917 - locotenent-colonel, 1927 - colonel, 1935 - general de brigadă, 1939 - general de divizie, 1944 - general de corp de armată, iar apoi general de armată.

După cum se vede, a avut o strălucită carieră militară, ocupând de-a lungul anilor funcțiile de șef al Casei Militare Regale (1937 - 1939), subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naționale (1939), comandant al Corpului 2 Armată (1939 - 1940), vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (4 iulie - 23 august 1940), șef al Marelui Stat Major (23 august - 12 octombrie 1944), inspector general al Infanteriei (1944 - 1945), inspector general de Armată (1945 - 1946).

La 9 august 1946 este trecut în cadru disponibil, iar pe 9 august 1947 - în rezervă.

Înainte de a-i da cuvântul generalului Gheorghe Mihail, prin prelucrarea câtorva fragmente din "Jurnalul" care urmează să apară, facem o precizare.

După eliberarea orașului Cluj, în 1944, în urma mai multor dezacorduri cu comandanții sovietici de pe front cu privire la situația și regimul armatei române, generalul Mihail își dă demisia din funcția de șef al Marelui Stat Major al Armatei.

Și acum, să parcurgem câteva fragmente din „Jurnal”.

*„...La 20 ianuarie 1948, către orele 20, deci după plecarea din țară a Regelui Mihai care abdicase sub presiunea comunistilor, mă aflam la Sinaia, la vilă. Soția mea era plecată, tot acolo, într-o vizită. La un moment dat,*

au intrat peste mine o bandă de patru indivizi, care au pătruns în casă fără să se prezinte, fără să se legitimeze, întrebându-mă dacă am arme. La răspunsul meu negativ, s-au împrăștiat prin casă și au început s-o percheziționeze din pod până în pivniță și garaj. Nu-i puteam supraveghea. Într-o servietă au găsit un manuscris al meu în care notasem impresii despre abdicarea forțată a Regelui, precum și remarci nu prea favorabile despre oamenii regimului.

După sosirea soției mele, pe care-mi dăduseră voie s-o chem la telefon, indivizii au plecat, luând cu ei și manuscrisele găsite.

Dar după numai o oră s-au înapoiat, mi-au spus să mă îmbrac și să-i urmez. Așa m-am despărțit de soția mea, pe care n-aveam s-o mai revăd decât după aproape zece ani de temniță.”

Transportat la Ploiești, generalul a fost ținut închis acolo până la 30 ianuarie, când a fost transferat la București, la Ministerul de Interne.

La 6 martie 1948 este transferat, împreună cu alți patru deținuți, la închisoarea din Pitești; aduși aici noaptea târziu, cu duba, l-au luat pe nepregătite pe gardianul de serviciu care, neavând pe moment unde să-i închidă, i-a înghesuit pe toți patru într-un cotet de porci, unde au rămas până dimineata; iar la 1 august este mutat la Aiud, pentru ca la sfârșitul anului să fie încarcerat la Ocnele Mari.

În ziua de 24 decembrie, în ajunul Crăciunului, după ce a fost dezbrăcat la piele în curtea închisorii și percheziționat, este trimis la Sighet, legat cu lanțuri de profesorul Ioan Hudită, și el deținut politic.

Să-i dăm din nou cuvântul generalului:

„...După două zile și două nopți ajungem la Sighet, într-o dubă, după un lung voiaj.

Sighet - un nume care nu trebuie să se scufunde în uitare, ci să figureze în istoria martiriului românesc, alături de Jilava, Aiud, Ocnele Mari și altele.

Timp de cinci ani, între 1950-1955 aici, la Sighet, am cunoscut toate formele mizeriei umane, iar foarte mulți dintre noi, chiar moartea.

Porțile temnitei se deschid scârțâind lugubru. Un milițian ne fixează cu o privire de oțel. Ninge, e frig, celula e înghețată, nu e foc. Temnița e lipsită de lumină, de căldură, de apă, de pături, e plină de păduchi, iar mâncarea e mizerabilă și insuficientă.

Noi toți, deținuții de la Sighet, ne gândeam că acest Sighet va deveni un Katyn al nostru și poate așa s-ar fi întâmplat dacă Stalin nu ar fi murit. Din cei 125 de deținuți politici (aici erau doar deținuți politici), numai jumătate s-au mai întors acasă, ceilalți au murit de mizerie, de foame, în urma tratamentului inuman.

Închisoarea de la Sighet deține tristul privilegiu al culmilor suferinței românești, într-o Românie supusă

dominației sovietice. Aici moartea dădea târcoale sub toate formele sale. Guvernul comunist, instalat de sovietici la 6 martie 1945 prin pumnul lui Vășinski, vrea să distrugă structurile sociale ale României, să lichideze elitele conducătoare, vârfurile armatei, pe comercianți, pe țărani înstăriți, pe reprezentanții profesiunilor libere.

Directorul închisorii, Vasile Ciolpan, era o brută; gardienii, majoritatea țigani și unguri, ne puneau la tot felul de corvezi pentru a ne umili; în afara corvezilor de la bucătărie, de descărcatul și încărcatul a tot felul de poveri, din și în camioane, gardienii ne obligau să ne vârm pe sub paturi, apoi să ieșim de acolo, să stăm pe marginea tinetei, în genunchi, în timp ce ei ne aplicau lovituri.

Torționarii închisorii folosesc toate metodele posibile de exterminare a deținuților: hrana insuficientă nu reprezintă nici măcar o ratie de supraviețuire, pachetele trimise cu mari sacrificii de către familii ajung rar sau nu ajung deloc; setea e chinuitoare, pentru că unii milițieni nu ne dau apă; în timpul perchezițiilor periodice sunt confiscate toate lucrurile găsite asupra noastră; datorită acestui regim, picioarele abia ne pot duce trupul scheletic. Uneori, câte un gardian mai cumsecade ne dădea apă pe săturate: atunci era o adevărată sărbătoare.

Decăderea morală era accentuată de faptul că timp de ani de zile nu primeai nici o corespondență și nu exista nici o posibilitate de destindere.

Nu existau nici preoți, nici infirmiere.

Perchezițiile, făcute mai ales în cursul nopții, durau ceasuri întregi.

Asistența medicală era iluzorie, iar medicamentele, inexistente. Cele mai curente afecțiuni se datorau subalimentației, care ducea la scăderea în greutate, „topirea” mușchilor, la slăbiciune extremă, gingivite, căderea dinților, la boli de inimă, de ficat și rinichi, la afecțiuni intestinale și la ulcere. Sunt frecvente și bolile pulmonare, de la bronșite, angine, pleurezii, la numeroase cazuri de tuberculoză; nu lipsește nici tifosul exantematic, datorită păduchilor care colcăie peste tot; mulți suferă de tulburări psihice, nevroze, psihoze, coșmaruri, schizofrenie, deliruri, insomnii, instabilitate psihică, multe dintre ele necesitând tratamente și spitalizări sau izolări.

Eu, când am venit la Sighet, aveam deja la activ ani de temniță, și eram pregătit fizic, dar mai ales moral, să fac față unei morți lente. Dar nu mi-am pierdut nici o clipă spiritul de rezistență, dorința de a supraviețui. Cu toate că sufeream de astenie fizică și spirituală, manifestarea cea mai răspândită a consecințelor temniței, precum și de tulburări respiratorii și digestive, nu m-am prăbușit nici fizic, nici nervos, și am reușit să supraviețuiesc până la eliberarea mea, după o detenție de nouă ani, timp în care am trecut prin mai multe închisori comuniste.”

După anii petrecuți la Sighet unde, după cum s-a văzut, a fost supus unui aspru regim de exterminare, generalul Gheorghe Mihail este trimis pe 6 iulie 1955 la București, unde este închis la Malmaison.

Grav bolnav, este transferat la închisoarea Văcărești, în al cărei spital primește primele îngrijiri medicale de la începutul detenției. Readus la Malmaison, este anchetat din nou și transferat la închisoarea Uranus, iar pe 2 noiembrie 1956 este dus la Jilava, unde este închis în aceeași celulă cu alți 25 de deținuți, printre care colonelul Evolceanu, aviatorul Codreanu, comandantul Gheorghiu, Ion Varlam și alții.

În ziua de 10 ianuarie 1957 este judecat în ședință publică de Tribunalul Militar (procesul îi fusese intentat încă din 1954) împreună cu foștii demnitari Radu Budișteanu și Ion Gigurtu, și prin sentința din 23 ianuarie generalul Gheorghe Mihail este condamnat la 12 ani de detenție riguroasă și confiscarea averii. Recursul fiind respins, pe 27 mai este încarcerat la Jilava.

A fost eliberat pe 10 octombrie 1957 din închisoare Jilava, în baza Decretului nr. 460 din 25.IX.1957 al Prezidiului Marii Adunări Naționale.

De-a lungul și din cauza detenției îndelungate, generalul Gheorghe Mihail a contractat și a suferit de mai multe boli, precum febră recurentă, avitaminoză, scorbut, hipertensiune arterială, un început de paralizie a picioarelor (datorită consumului de mazăre furajeră), cataractă la ochiul drept, emfizem pulmonar stâng, nevralgia obrazului stâng, reumatism cronic și lombo-sciatică.

După eliberarea din închisoare, timp de patru ani nu a avut nici pensie, nici cartelă, și, deși era bătrân și bolnav, nu putea beneficia de serviciile vreunei policlinici.

Până la urmă, în 1961 i se dă prima pensie, de 1200 de lei, și abia în 1966 i se acordă pensie de merit, recunoscându-i-se astfel, după ani grei de temniță și suferințe, meritele și serviciile aduse patriei ca militar.

Generalul Gheorghe Mihail a murit la București, pe data de 31 ianuarie 1982, în vârstă de 95 de ani.

*Gh. Mihail*